

PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY ZMENA NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE TROJLÍSTOK

Program Centra pre deti a rodiny Zmena (ďalej len Centrum) je vypracovaný v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) a obsahuje náležitosti vyhlášky č. 103/ 2018 Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

Kontaktné údaje:

Centrum pre deti a rodiny Zmena NO Trojlístok, Konštantínova 3, 080 01 Prešov

Telefónne číslo: 0948/078 997, 051/7754479

Zodpovedná zástupkyňa: PhDr. Mgr. Gabriela Šostáková

Miesto vykonávania opatrení:

- ambulatnou formou – Konštantínova 3, Prešov
- terénnou formou – v prirodzenom prostredí klienta (mestá a obce v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Košice, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník, Vranov nad Topľou)

Účel Centra:

Centrum pre deti a rodiny Zmena je zriadené na účel podľa:

§ 45 ods. 1 písm. b) na vykonávanie výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená táto povinnosť;

§ 45 ods. 1 písm. c) na vykonávanie opatrení na predchádzanie vzniku, prehĺbovania a opakovania krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí; porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch, súvisiacich najmä s nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností či závislostí niektorého z členov rodiny.

Druh vykonávaných opatrení:

Centrum vykonáva ambulantné opatrenia:

- podľa § 45 ods. 1 písm. b): vykonávanie výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená táto povinnosť;
- podľa § 45 ods. 1 písm. c): vykonávanie opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí; porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch, súvisiacich najmä s nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností či závislostí niektorého z členov rodiny, a to vykonávaním opatrení podľa § 11 ods. 3, písm. b), bod 2, 3, 4.

V Centra budú vykonávané opatrenia (na základe súdneho nariadenia alebo odporúčania orgánu SPODaSK) zabezpečované ambulantnou a terénnou formou prostredníctvom programov:

- **Program 1: Orientácia**, § 12 ods. 1 písm. b), odborná diagnostika dieťaťa, rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa (program s diagnostickým a motivačným zameraním. Odborné činnosti sú zamerané na odbornú diagnostiku, popis aktuálnej situácie, detailné porozumenie ohrozeniu a/alebo narušeniu sociálneho fungovania, príčin, dôsledkov a podmienenosti aktuálnej situácie nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností, závislosťou, resp. inými významnými faktormi a návrh možností pre eliminovanie definovaných problémov).
- **Program 2: Snaha**, § 11 ods. 3, písm. b) bod 3 a bod 4; § 12 ods. 1 písm. d); § 37 ods. 2, písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (výchovný program s edukačno-supportívnym a motivačným zameraním, zameraným na riešenie problémov spojených s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností. Odborné činnosti sú využívané za účelom podpory porozumenia kontextom rizikového správania (jednotlivca, rodiny), rozvoja sebapoznania, posilnenia efektívnejších sociálnych zručností a kompetencií a zmenu rizikového správania dieťaťa, rodiča, osoby, ktorá sa o dieťa stará alebo člena odborného tímu centra pre deti a rodiny, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy ohrozujúce vývin dieťaťa a zmierniť riziko krízovej situácie v rodine alebo v centre pre deti a rodiny).
- **Program 3: Stabilita**, § 11 ods. 3, písm. b) bod 3; § 12 ods. 1 písm. d); § 37 ods. 2, písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (sociálny program s intervenčným a motivačným zameraním je zameraný na riešenie problémov spojených s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností. Odborné činnosti sú využívané za účelom podpory motivácie, realizácie a udržania zmien v životnom štýle, najmä v sociálnych spôsobilostiach (jednotlivca, rodiny), vo využívaní potenciálu a prirodzených zdrojov rodiny pri riešení narušeného sociálneho fungovania, vytváraní stabilného a bezpečného prostredia pre dieťa).

- **Program 4: Porozumenie**, uloženie povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, § 37 ods. 2. písm. d) zákona č. 36/2005 o rodine (ambulantné výchovné opatrenie, s poradensko-intervenčným zameraním je zacielený na optimalizáciu sociálneho fungovania rodiny narušeného v súvislosti s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností, a to na základe dlhodobejšej spolupráce. Sociálne poradenstvo je využívané za účelom zvýšenia kvality života ovplyvnením sociálnej situácie klienta, motiváciou k spolupráci v iných formách pomoci (najmä s odborníkmi na liečbu závislostí) a poskytovaním opory v ťažkých životných situáciách. Program je určený najmä rodinám s nízkou alebo strednou mierou ohrozenia v súvislosti s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností. Program je koncipovaný pre aktuálne identifikované potreby a problémy klientov a klientok, preto je možné ho poskytovať opakovane a obsah flexibilne prispôbiť aktuálnej situácii).
- **Program 5: Nová cesta** - § 11 ods. 3, písm. b), bod 2 a bod 4 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK (poradensko-intervenčný a podporný program posilňujúci efektívne riešenie problémov spojených s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností, orientovaný na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností kombinujúci ambulantnú a terénnu formu pomoci podľa potrieb a požiadaviek prípadu).

Forma vykonávaných opatrení:

Centrum vykonáva opatrenia podľa § 45 ods. 4 a podľa účelu, na ktorý bolo zriadené, a to ambulantnou a terénnou formou.

Opis cieľovej skupiny Centra:

Centrum vykonáva opatrenia podľa § 2 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK a v zmysle § 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK, pre:

1. dieťa od veku 10 rokov,
 - ohrozené z dôvodu vlastného rizikového správania a nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností a/alebo závislosti (látková, nelátková),
 - ohrozené z dôvodu správania rodiča alebo inej osoby, ktorá sa o dieťa osobne stará, nad/užívajúceho psychoaktívne látky a/alebo realizujúceho škodlivé návykové činnosti, alebo závislého (látková a nelátková závislosť) a dôsledkami tohto správania (vrátane násilia);
2. rodičov alebo osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - ohrozené vlastným nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností a/alebo závislosťou (látková, nelátková) a dôsledkami tohto správania (vrátane násilia), s nedostatočne rozvinutými rodičovskými kompetenciami a/alebo obmedzené vo výkone starostlivosti o dieťa z iných dôvodov,
 - ohrozené nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností a/alebo závislosťou (látková, nelátková) dieťaťa a dôsledkami tohto správania

(vrátane násilia), s nedostatočne rozvinutými rodičovskými kompetenciami a/alebo obmedzené vo výkone starostlivosti o dieťa z iných dôvodov;

3. rodiny,

- ktorých rodinné prostredie je rizikové a funkčnosť je narušená z dôvodu nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností a/alebo závislosti (látkovej a nelátkovej) niektorého z členov a dôsledkov tohto správania (vrátane násilia),
- rizikové rodiny na základe dohody s príslušným ÚPSVaR o poskytovaní výchovných opatrení SPODaSK ambulantnou alebo terénnou formou (narušené rodičovské zručnosti a kompetencie, príp. iné výchovné problémy s dieťaťom súvisiace a/alebo komplikované nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností a/alebo závislosťou a dôsledkami tohto správania, vrátane násilia);

4. dieťa, ohrozené z dôvodu vlastného rizikového správania a nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností a/alebo závislosti (látková, nelátková), umiestnené v inom centre pre deti a rodiny a pre člena odborného tímu centra pre deti a rodiny.

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre:

Vykonávanie opatrení pre dieťa, rodiča alebo osobu, ktorá sa o dieťa osobne stará, v Centre nie je možné pre:

- zdravotný stav vyžadujúci ústavnú zdravotnú starostlivosť, permanentnú ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- závažné duševné ochorenia (v akútnej fáze), ovplyvňujúce vedomie a schopnosť reflexie, vyžadujúce si intenzívnu zdravotnú starostlivosť, príp. ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení, príp. iné opakované stavy zmeneného vedomia spôsobené nad/užívaním psychoaktívnych látok,
- výrazné obmedzenie rozumových schopností, ktoré obmedzuje spôsobilosť zúčastniť sa a profitovať z aktivít programu,
- aktívne alebo pasívne odmietanie spolupráce zo strany rodiča alebo osoby, ktorá sa o dieťa osobne stará (osoby nespolupracujú, sú nemotivovaní, neprinášajú osobný vklad, obmedzujú svoju participáciu na fyzickú, formálnu prítomnosť) (netýka sa počiatočnej nedobrovoľnosti k spolupráci)
- vyjadrenie písomného nesúhlasu s vykonávaním opatrení v Centre jedným z rodičov dieťaťa,
- predpoklad zaujatosti (napr. z dôvodu príbuzenského vzťahu, predchádzajúceho konfliktu a pod.),
- aktuálne vyčapované odborné kapacity Centra,
- vyčerpaný pracovný fond odborného tímu a ak v čase požiadavky nedisponuje personálnym zabezpečením na výkon opatrení.

Opis vnútorných priestorov Centra:

Centrum vykonáva opatrenia na ul. Konštantínova 3, 080 01 Prešov.

Ide o priestory lokalizované priamo v centre mesta Prešov, sú dostupné verejnou dopravou, vhodne označené, v lokalite známej v komunite, pracovisko má dva vstupy. Vnútorne priestory pozostávajú z piatich miestností vybavených pre individuálne a rodinné poradenstvo, z toho jedna je určená najmä na realizáciu skupinovej práce (štyri kancelárie a jedna miestnosť pre skupinovú prácu), a spoločných priestorov (predsieň, chodba v zádverí, toalety, „kuchynka“).

Na prácu s klientelou sú určené miestnosti:

- **1. kancelária psychologičky / psychológa (poradenská miestnosť)** - jedno pracovné miesto (stôl, stolička, NB, multifunkčné zariadenie, skriňa), priestor pre prácu s klientelou (stolík, kreslá),
- **2. kancelária psychologičky / psychológa (poradenská miestnosť)** - jedno pracovné miesto (stôl, stolička, NB, multifunkčné zariadenie, skriňa), priestor pre prácu s klientelou (stolík, kreslá),
- **kancelária sociálnej pracovníčky (poradenská miestnosť)** - jedno pracovné miesto (stôl, stolička, PC, multifunkčné zariadenie, skrinka), priestor pre prácu s klientelou (sedačka so stolíkom, kresielka so stolíkom), uzamknuté skrinky s materiálmi organizácie,
- **spoločná kancelária riaditeľky a zodpovednej zástupkyne (poradenská miestnosť)** – dve pracovné miesta (stoly, stoličky, úložný kancelársky nábytok, knižnica, tabuľa, NB, multifunkčné zariadenie), skrinky s organizačnými materiálmi, priestor pre prácu s klientelou (stolíky, stoličky, pohovka),
- **väčšia miestnosť pre individuálne aj skupinové sedenia** - veľká miestnosť usporiadaná na skupinovú formu práce, zároveň umožňujúca individuálne sedenie (individuálne sedenie – nízky stolík a dve kresielka, skupinové formy – stolíky, stoličky, skrinka na pomôcky), s flipchartovou tabuľou.

Celková plocha je 144,45 m². Priestory sú vybavené vhodným nábytkom, pomôckami pre prácu s deťmi aj dospelými, v rámci individuálnej, párovej, rodinnej i skupinovej formy práce, technickým vybavením (počítač, notebooky, multifunkčné zariadenia). Telefón a dataprojektor je v organizácii vždy k dispozícii. Rovnako je v organizácii dostupné Wi-fi.

Počet zamestnancov Centra:

V Centre pracujú v oblasti výkonu opatrení SPODaSK:

- tri sociálne pracovníčky, s ukončeným min. II. stupňom VŠ vzdelania v odbore,
- jedna psychologička / psychológ s ukončeným min. II. stupňom VŠ vzdelania v odbore.

Sociálne pracovníčky a psychologička sa naďalej vzdelávajú a zvyšujú si odborné spôsobilosti, profilujú sa na riešenie oblastí. Dve sociálne pracovníčky sú zároveň absolventky dlhodobého psychoterapeutického vzdelávania (psychodynamické a gestalt poradenstvo a terapia). Psychologička je aktuálne v rigoróznom pokračovaní (odbor sociálna práca) a zároveň je frekventantkou dlhodobého psychoterapeutického vzdelávania (systemické poradenstvo a terapia).

Ich zoznam je súčasťou žiadosti o udelenie akreditácie.

Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom Centra:

Klientky a klienti sa oboznámia s programom Centra prostredníctvom informácií zverejnených na webovom sídle žiadajúcej organizácie (www.trojlistokno.sk), kde bude zriadená podsekcia Centra Zmena. Zároveň získajú informácie priamo od pracovníčok a pracovníkov Centra pri prvom kontakte (spravidla je to sociálna pracovníčka), a to osobne, telefonicky aj elektronicky.

Pri realizácii programu Centra bude určený kľúčový pracovník či pracovníčka, sprevádzajúca konkrétneho klienta, príp. klientku, ktorej úlohou bude (spravidla) pri prvom stretnutí oboznámiť deti, rodičov či iné osoby s cieľmi a zameraním programu, miestom realizácie opatrení, dohodnúť si časové podmienky, základné zásady a pravidlá spolupráce a ďalšie náležitosti, overiť si porozumenie dohode. Klientela bude s obsahom programu, priebehom jeho realizácie a jednotlivých náležitostiach oboznámená primerane veku a rozumovej vyspelosti.

Záujemkyne a záujemcovia, príp. potenciálna klientela bude informovaná o činnosti Centra aj prostredníctvom pripravených informačných materiálov (letákov, propagačných brožúr, informácií v časopise organizácie a ďalších materiálov) distribuovaných na relevantné organizácie, najmä ÚPSVaR, súdy, polícia, školy, CPPP a P, ČŠPP, psychiatrické oddelenie a psychiatrické ambulancie v meste, taktiež na základe odporúčaní pracovníkov a pracovníčok OSPODaSK ÚPSVaR a odboru služieb pre občanov MSÚ.

V priestoroch Centra bude na viditeľnom mieste dostupný program Centra v printovej podobe.

Opis odborných metód práce s dieťaťom, rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce Centra:

Vykonávanie opatrení SPODaSK je zabezpečované najmä vykonávaním sociálnej práce, metódami, technikami a postupmi, ktoré zodpovedajú poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji sociálnopatologických javov v spoločnosti.

Centrum zabezpečuje plnenie účelu najmä vykonávaním sociálnej práce, psychologickej pomoci a starostlivosti, výchovy, diagnostiky a ďalších odborných činností zodpovedajúcich účelu centra a utvára podmienky na ďalšie činnosti v ustanovenom rozsahu.

Organizácia realizuje odborné metódy práce na individuálnej aj skupinovej úrovni, vrátane párovej a rodinnej formy, pričom odborný tím organizácia sa profiluje na (tzv. „adiktologickú“) problematiku užívania psychoaktívnych látok a realizácie škodlivých návykových činností. Pri vykonávaní opatrení Centrum spolupracuje s viacerými organizáciami v kontexte pomoci deťom a rodinám v meste Prešov a rovnako v prešovskom regióne. Starostlivosť poskytovaná v organizácii je klientelou vyhľadávaná a odporúčaná odborníčkami a odborníkmi v predmetnej oblasti, konkrétne ide najmä o ambulantných klinických psychológov a psychologičky, psychiatrov a psychiatričky v súkromných ambulanciách, z psychiatrických oddelení Fakultnej nemocnice J. A. Reimana v Prešove, OLÚP Predná Hora, CPLDZ Košice, všeobecných lekárov a lekárky (v prešovskom regióne), odborné zamestnankyne ÚPSVaR Prešov, odborné zamestnankyne Mestského úradu Prešov. Organizácia v rámci činnosti úzko spolupracuje s CPPP a P v Prešove, Psychosociálnym

centrom v Košiciach, MyMamy, o. z. v Prešove, adiktologickou ambulanciou Remedis, s.r.o. (Brno), odborom kriminálnej polície OR PZ v Prešove, mestskou políciou, Okresným súdom v Prešove, Centrom právnej pomoci, Prešovským samosprávnym krajom (najmä odbor školstva a odbor sociálnych vecí a rodiny), obcou, vzdelávacími inštitúciami a ďalšími organizáciami, spolu so štátnymi/neštátnymi subjektmi vykonávajúcimi opatrenia SPODaSK.

Zámerom je najmä zaistiť komplexnú, promptnú, flexibilnú a efektívnu pomoc a starostlivosť klientele, a to aj prostredníctvom zabezpečenia potrebných informácií k adekvátnemu posúdeniu životnej situácie klientely a príp. vypracovaniu plánu vykonávania opatrení tak, aby posilňoval multidisciplinárnu spoluprácu pri sprostredkovaní ďalších odborných činností a zároveň podporili súčinnosť nevyhnutnú pre riešenie situácií klientely komplikovaných nad/užívaním psychoaktívnych látok a realizáciou škodlivých návykových činností.

Program 1: Orientácia

Ciele programu:

- zistiť, popísať a porozumieť relevantným dimenziám životnej situácie klienta v súvislosti s nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností či závislosťou,
- pomôcť klientom porozumieť problémom, rizikovému správaniu, príčinám a dôsledkom v týchto súvislostiach na úrovni jednotlivca i systému,
- zistiť funkčnosť rodinného systému a jeho ovplyvnenia nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností či závislosťou,
- aktivizovať klienta a rodinu k spoločnému riešeniu aktuálnych narušení sociálneho fungovania spolu s dostupnými zdrojmi podpory a pomoci v prostredí.

Vykonávanie opatrení: § 12 ods. 1 písm. b), odborná diagnostika dieťaťa, rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Stručná charakteristika: program má najmä diagnostické a motivačné zameranie. Odborné činnosti sú zacielená na odbornú diagnostiku s popisom aktuálnej situácie, detailným porozumením ohrozeniu a/alebo narušeniu sociálneho fungovania, príčin, dôsledkov a podmienenosti aktuálnej situácie nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností, závislosťou, resp. inými významnými faktormi na individuálnej rovine aj v rodine a širšom prostredí a návrh možností pre eliminovanie definovaných problémov. Zároveň je smerovaný k identifikácii potenciálu a zdrojov podpory a pomoci. Je realizovaný v individuálnej a rodinnej forme, s využitím výraznej psychosociálnej opory, aktivizácie a motivácie.

Cieľová skupina programu:

- dieťa,
- rodič, osoba, ktorá sa o dieťa stará,
- rodina.

Personálne zabezpečenie:

1x psychologička / psychológ

1x sociálna pracovníčka

Časová dotácia:

- práca s klientom je 10 stretnutí x 2 hodiny = **20 hodín**

Metodika:

Odborné psychologické metódy: psychologická diagnostika – aktuálneho psychického stavu a stabilných osobnostných črt a schopností, patologických odchýlok (aj vplyvom nad/užívania psychoaktívnych látok a závislosti), ktorá prebieha prostredníctvom pozorovania, rozhovorov (najmä anamnestický), s využitím špecializovaných psychologicko-diagnostických nástrojov (najmä testy kognitívnych funkcií, testy osobnosti atď.), analýzy spontánnych produktov a projektívnych techník. Okrem lepšieho porozumenia klientke či klientovi, poznania štruktúry jeho osobnosti či partiálnych stránok osobnosti aj vo vzťahovaní sa k prostrediu, určenia stavu a príčin aktuálnych psychických problémov, je diagnostický proces zároveň procesom nadviazania kontaktu a začiatku budovania pomáhajúceho vzťahu.

Odborné metódy sociálnej práce: odborné posúdenie životnej situácie – s využitím relevantných posudzovacích metód, ako rozhovor (najmä anamnestický, ventilačný, motivačný), pozorovanie (vrátane činnostnej diagnostiky a diagnostiky pomocou vecí), analýza materiálov, štandardizované diagnostické nástroje (genogram, ekomapa a i.) a štrukturované techniky (najmä modelovanie, hranie rolí a výmena rolí, storytelling a storyending, využívanie analógie a vizualizačných prostriedkov). Cieľom je lepšie porozumenie a poznanie sociálneho fungovania klientok či klientov, ich potenciálu, dostupných zdrojov pomoci v prirodzenom prostredí na jednotlivých systémových úrovniach (mikroúroveň, mezoúroveň, makroúroveň), tiež identifikácia prekážok a zdrojov napätia v sociálnom fungovaní v prostredí.

Program 2: Snaha**Ciele programu:**

- pomôcť klientom porozumieť problematike nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislosti v širšom kontexte témy duševného zdravia,
- podporiť rozvoj sebapoznania a sebareflexie, stimulovať korektívnu sebareflexiu, pomôcť klientom porozumieť problémom, rizikovému správaniu, príčinám a dôsledkom v týchto súvislostiach na úrovni jednotlivca i systému a podporiť klientov v uznaní problému v jeho šírke,
- podporiť zmenu rizikových postojov, posilniť realistické postoje a očakávania v danej oblasti a privlastnenie zodpovednosti za situáciu,
- motivovať k realizácii individuálnych zmien a zmien v systéme (komunikácia, výchova detí, zvládanie náročných situácií, rodinné role, pravidlá, vzájomné vzťahy, životný štýl),
- rozvinúť sociálne spôsobilosti a zvyšovať sociálne kompetencie klientov, najmä spôsobilosť efektívnej komunikácie, spôsobilosť primerane reagovať a vyrovnávať sa v záťažových situáciách, spôsobilosť prejať emócie a zvládať ich,
- zvýšiť rodičovské kompetencie/odborné kompetencie člena odborného tímu centra, podporiť empatiu a porozumenie deťom, posilniť spôsobilosť reflektovať

a ovplyvňovať rizikové vzorce dieťaťa, hranice a limity vo výchove dieťaťa, zvládať náročné životné situácie a podporiť zmenu rizikových postojov vo výchove,

- podporiť k identifikácii možností a zdrojov pomoci v prostredí jednotlivca a rodinného systému a aktivizovať k spoločnému riešeniu aktuálnych narušení sociálneho fungovania spolu s dostupnými zdrojmi podpory a pomoci v prostredí,
- posilniť a podporiť vzájomné vzťahy jednotlivca a prostredia,
- podporiť sebahodnotu a sebaúctu klientov,
- podporiť pozitívny potenciál klientov a eliminovať negatívne dôsledky nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislostí na jednotlivca i rodinu.

Vykonávanie opatrení: § 11 ods. 3, písm. b) bod 3 a bod 4; § 37 ods. 2, písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

Stručná charakteristika: výchovný program má najmä edukačno-supportívne a motivačné zameranie a je zacielený na riešenie problémov spojených s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností. Odborné činnosti sú využívané za účelom podpory porozumenia kontextom rizikového správania (jednotlivca, rodiny), rozvoja sebapoznania, posilnenia efektívnejších sociálnych zručností a kompetencií a zmenu rizikového správania dieťaťa, rodiča alebo osoby, ktorá sa o dieťa stará, alebo člena odborného tímu centra pre deti a rodiny v prípade detí z iných centier pre deti a rodiny, ktoré môžu obmedziť alebo odstrániť negatívne vplyvy ohrozujúce vývin dieťaťa a zmierniť riziko krízovej situácie v rodine. Je realizovaný v individuálnej a skupinovej forme, s využitím účinnej psychosociálnej opory. Program je určený hlavne klientom, ktorých sociálne fungovanie je ohrozené, rizikové a komplikované (v bio-psycho-socio-spirituálnych aspektoch) nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností. Program je koncipovaný pre aktuálne identifikované potreby a problémy klientov a klientok, preto je možné ho poskytovať opakovane a obsah flexibilne prispôbiť aktuálnej situácii.

Cieľová skupina programu:

- dieťa,
- rodič, osoba, ktorá sa o dieťa stará,
- rodina,
- člen odborného tímu centra pre deti a rodiny v prípade detí z iných centier pre deti a rodiny.

Personálne zabezpečenie:

1 x psychologička / psychológ

2 x sociálna pracovníčka

Časová dotácia:

- a) práca s dieťaťom – 10 – 20 stretnutí x 2 hodiny (pri odporúčanej frekvencii min. 1x týždenne počas max. 7 mesiacov, v kombinácii individuálnej a skupinovej formy, podľa potrieb a komplikovanosti prípadu)

Spolu počet hodín práce s klientom : 20 – 40 hodín

b) práca s rodičom / osobou, ktorá sa o dieťa stará / člen odborného tímu centra pre deti a rodiny – 10 – 15 stretnutí x 2 hodiny (pri odporúčanej frekvencii min. 1x týždenne počas max. 7 mesiacov, v kombinácii individuálnej a skupinovej formy, podľa potrieb a komplikovanosti prípadu)
Spolu počet hodín práce s klientom: 20 – 30 hodín

c) práca s celou rodinou – 10 stretnutí x 2 hodiny (pri odporúčanej frekvencii 2-3x mesačne počas max. 7 mesiacov, podľa potrieb a komplikovanosti prípadu)
Spolu počet hodín práce s rodinou: 20 hodín

SPOLU (kompletný program) = max. 90 hodín

Metodika:

Diagnostické metódy - metódy psychologickéj diagnostiky a posúdenia životnej situácie (rozhovor, pozorovanie, klinické a testové psychologické metódy, analýza materiálov, činnosť diagnostika či diagnostiky pomocou vecí, projektívne metódy, štandardizované diagnostické nástroje, štrukturované techniky).

Intervenčné metódy – uzavretie kontraktu, definovanie cieľov, SMART technika, individuálne a skupinové poradenstvo (sociálne, právne, psychologické), diskusia a konzultácie (aj online a telefonické), interakčné, tematické a tréningové poradenské skupiny, nevynímajúc rodinné a párové poradenstvo, rozhovor (anamnestický, informačný, ventilačný, motivačný, persuzívny, poradenský, podporný), informácia, prednáškové metódy (hlavne vysvetľovanie a práca s populárno-náučnými textami), rada, direktívy, povzbudenie, ventilácia, abreakcia, persuzácia, sumarizácia, spätná väzba, konfrontácia, klarifikácia, odradenie, interpretácia, podpora, facilitácia a konštruktívne metódy riešenia konfliktov, nácviky a tréningy (sociálnych a zvlášť komunikačných spôsobilostí, rodičovských zručností, zvládania náročných situácií, asertivity...), inscenačné metódy (hlavne hranie rolí a výmena rolí, modelovanie, simulované aktivity a situácie, aplikované techniky sociodrámy, príp. psychodrámy, pantomíma, videonahrávky a ich analýzy), krízová intervencia, psychoedukácia, psychologické korekčné techniky (v súlade s kompetenciami), podmieňovanie a iné behaviorálne techniky, konštruktívne a cirkulárne otázky, externalizácia, dekonštrukcia problémového príbehu a iné systemické techniky, „prázdna stolička“, identifikácia a iné gestalt techniky - experimenty, relaxačné techniky, vizualizačné techniky, prvky arteterapie, terapie s asistenciou psov, sprostredkovanie relevantnej odbornej literatúry a odborných textov (z knižnice organizácie), hry s edukatívnym potenciálom, zážitkové a sociálno-psychologické metódy, techniky a hry.

Program 3: Stabilita

Ciele programu:

- pomôcť klientom porozumieť problémom, rizikovému správaniu, príčinám a dôsledkom nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislostí v kontexte duševného zdravia a v súvislosti s komplexným sociálnym fungovaním,
- podporiť klientov v prijatí či uznaní problému v jeho šírke,

- posilniť realistické postoje a očakávania v danej oblasti a privlastnenie zodpovednosti za situáciu,
- korigovať mylné presvedčenia a reakcie podporujúce závislé správanie,
- identifikovať silné aj slabé stránky a príp. deficity v sociálnych spôsobilostiach a pri výkone sociálnych rol,
- motivovať a podporovať k stabilizácii sociálneho fungovania prostredníctvom realizácie individuálnych zmien a zmien v systéme (komunikácia, výchova detí, zvládanie náročných situácií, rodinné role, pravidlá, vzájomné vzťahy), sprevádzať procesom realizácie zmien, ich zakomponovania do nového životného štýlu, ich udržania či stabilizácie,
- rozvinúť spôsobilosť predchádzania a efektívneho zvládania záťažových situácií bez psychoaktívnej látky či škodlivej návykovej činnosti,
- rozvinúť spôsobilosť konštruktívnej komunikácie,
- podporiť rodičovskú zodpovednosť a zvýšiť rodičovské kompetencie,
- identifikovať možnosti a zdroje pomoci v prostredí jednotlivca a rodinného systému a posilniť spôsobilosť ich efektívneho využívania,
- posilniť a podporiť pozitívne postoje, vzájomné vzťahy a citové väzby jednotlivca a prostredia,
- podporiť porozumenie tomu, ako navzájom súvisí správanie jednotlivých členov rodiny, a schopnosť reflektovať problémy členov rodiny ako celku,
- posilniť súvŕšážne zmeny na individuálnej úrovni, úrovni rodiny a externého prostredia rodiny,
- aktivizovať k spoločnému riešeniu aktuálnych narušení sociálneho fungovania spolu s dostupnými zdrojmi podpory a pomoci v prostredí,
- eliminovať negatívne dôsledky nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislostí na jednotlivca, rodinu a širšie prostredie.

Vykonávanie opatrení: § 11 ods. 3, písm. b) bod 3; § 12 ods. 1 písm. d); § 37 ods. 2, písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

Stručná charakteristika: sociálny program s motivačným a intervenčným zameraním je zacielený na riešenie problémov v sociálnom fungovaní spojených s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností. Odborné činnosti sú využívané za účelom podpory motivácie, realizácie a udržania zmien v životnom štýle (bez psychoaktívnej látky či škodlivej návykovej činnosti), najmä v sociálnych spôsobilostiach (jednotlivca, rodiny), vo využívaní potenciálu a prirodzených zdrojov rodiny pri riešení narušeného sociálneho fungovania, vytváraní stabilného a bezpečného prostredia pre dieťa. Je realizovaný individuálnou aj skupinovú formou. Program je určený klientom, ktorých sociálne fungovanie je zásadne narušené a rizikové z dôvodu nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislosti. Program je koncipovaný pre aktuálne identifikované potreby a problémy klientov a klientok, preto je možné ho poskytovať opakovane a obsah flexibilne prispôbiť aktuálnej situácii.

Cieľová skupina programu:

- dieťa,
- rodič, osoba, ktorá sa o dieťa stará,

- rodina.

Personálne zabezpečenie:

1 x psychologička / psychológ
2 x sociálna pracovníčka

Časová dotácia:

- a) práca s dieťaťom – 15 – 30 stretnutí x 2 hodiny (pri odporúčanej frekvencii 1x týždenne počas max. 12 mesiacov, v kombinácii individuálnej a skupinovej formy, podľa potrieb a komplikovanosti prípadu)

Spolu počet hodín práce s klientom : 30 – 60 hodín

- b) práca s rodičom / osobou, ktorá sa o dieťa stará – 15 – 25 stretnutí x 2 hodiny (pri odporúčanej frekvencii 1x týždenne počas max. 12 mesiacov, v kombinácii individuálnej a skupinovej formy, podľa potrieb a komplikovanosti prípadu)

Spolu počet hodín práce s klientom : 30 – 50 hodín

- c) práca s celou rodinou – 10 stretnutí x 2 hodiny (pri odporúčanej frekvencii 1-2x mesačne počas max. 12 mesiacov, podľa potrieb a komplikovanosti prípadu)

Spolu počet hodín práce s rodinou: 20 hodín

SPOLU (kompletný program) = max. 130 hodín

Metodika:

Diagnostické metódy - metódy psychologickéj diagnostiky a posúdenia životnej situácie (rozhovor, pozorovanie, klinické a testové psychologické metódy, analýza materiálov, činnosťná diagnostika či diagnostiky pomocou vecí, projektívne metódy, štandardizované diagnostické nástroje, štrukturované techniky).

Intervenčné metódy – uzavretie kontraktu, tvorba cieľov v rámci SMART techniky, individuálne a skupinové poradenstvo (sociálne, právne, psychologické), diskusie a konzultácie (aj online a telefonické), interakčné, tematické a tréningové poradenské skupiny, nevynímajúc rodinné a párové poradenstvo, rozhovor (anamnestický, informačný, ventilačný, motivačný, persuzívny, poradenský, podporný), informácia, prednáškové metódy (hlavne vysvetľovanie a práca s populárno-náučnými textami), rada, povzbudenie, ventilácia, abreakcia, persuzácia, sumarizácia, spätná väzba, konfrontácia, klarifikácia, odradenie, interpretácia, podpora, facilitácia a konštruktívne metódy riešenia konfliktov, nácviky a tréningy (sociálnych a zvlášť komunikačných spôsobilostí, rodičovských zručností, zvládania náročných situácií, asertivity...), inscenačné metódy (hlavne hranie rolí a výmena rolí, modelovanie, simulované aktivity a situácie, aplikované techniky sociodrámy, príp. psychodrámy, pantomíma, videonahrávky a ich analýzy), krízová intervencia, psychoedukácia, psychologické korekčné techniky (v súlade s kompetenciami), podmieňovanie a iné behaviorálne techniky, konštruktívne a cirkulárne otázky, externalizácia, dekonštrukcia problémového príbehu a iné systemické techniky, „prázdna stolička“, identifikácia a iné gestalt techniky - experimenty, relaxačné techniky, vizualizačné techniky, prvky arteterapie,

terapie s asistenciou psov, sprostredkovanie relevantnej odbornej literatúry a odborných textov (z knižnice organizácie), hry s edukatívnym potenciálom, zážitkové a sociálno-psychologické metódy, techniky a hry.

Program 4: Porozumenie

Ciele programu:

- pomôcť klientom porozumieť problematike nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislostí v širšom kontexte sociálneho fungovania,
- rozvinúť sociálne spôsobilosti, hlavne v oblasti efektívnej komunikácie, konštruktívneho riešenia konfliktných situácií, optimálneho zvládania záťažových situácií,
- rozvinúť spôsobilosti k zvládaniu sociálnych rol, napĺňaniu sociálnych potrieb a sebarealizácie klientov,
- motivovať k realizácii zmien v životnom štýle rodiny (komunikácia, výchova detí, zvládanie náročných situácií, rodinné role, pravidlá, vzájomné vzťahy),
- podporiť k identifikácii možností a zdrojov pomoci v prostredí rodinného systému, mobilizovať vlastné zdroje rodiny a aktivizovať k spoločnému riešeniu aktuálnych narušení sociálneho fungovania a pri realizácii a udržaní navodených zmien a budovaní bezpečného a stabilného rodinného prostredia,
- posilniť a podporiť vzájomné vzťahy jednotlivca a prostredia,
- podporiť pozitívny potenciál klientov a eliminovať negatívne dôsledky nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislostí na jednotlivca i rodinu v ich prostredí,
- predísť kumulovaniu, opakovaniu či prehlbovaniu problémov a krízových situácií, porúch psychického, fyzického a/alebo sociálneho vývinu dieťaťa a súvisiacich najmä s nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností či závislostí niektorého z členov rodiny.

Vykonávanie opatrení: § 37 ods. 2. písm. d) zákona č. 36/2005 o rodine.

Stručná charakteristika: ambulantly výchovné opatrenie, s výrazným poradensko-intervenčným zameraním je zacielený na optimalizáciu sociálneho fungovania rodiny narušenej v súvislosti s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností, a to na základe dlhodobejšej spolupráce. Sociálne poradenstvo je využívané za účelom zvýšenia kvality života ovplyvnením sociálnej situácie klienta, motiváciou k spolupráci v iných formách pomoci (najmä s odborníkmi na liečbu závislostí) a poskytovaním opory v ťažkých životných situáciách. Program je určený najmä rodinám s nízkou alebo strednou mierou ohrozenia v súvislosti s nad/užívaním psychoaktívnych látok či realizáciou škodlivých návykových činností. Program je koncipovaný pre aktuálne identifikované potreby a problémy klientov a klientok, preto je možné ho poskytovať opakovane a obsah flexibilne prispôbiť aktuálnej situácii.

Ciel'ová skupina programu:

- rodina.

Personálne zabezpečenie:

1x psychologička

2 x sociálna pracovníčka

Časová dotácia:

- práca s rodinou v pravidelných intervaloch v dĺžke max. 10 mesiacov

a) práca s celou rodinou – 20 stretnutí x 3 hodiny

Spolu počet hodín práce s rodinou: 60 hodín

Metodika:

Diagnostické metódy - metódy posúdenia životnej situácie (rozhovor, pozorovanie, analýza materiálov, činnosť diagnostika či diagnostiky pomocou vecí, projektívne metódy, štrukturované techniky), s dôrazom na participatívnu diagnostiku.

Intervenčné metódy – návšteva v rodine, uzavretie kontraktu, tvorba cieľov v rámci SMART techniky, individuálne poradenstvo (sociálne, právne), diskusie a konzultácie (aj online a telefonické), rozhovor (anamnestický, informačný, ventilačný, motivačný, persuzívny, poradenský, podporný, spoločné interview), informácia, rada, direktívy, povzbudenie, ventilácia, abreakcia, persuzácia, sumarizácia, spätná väzba, konfrontácia, klarifikácia, interpretácia, odradenie, podpora, konštruktívne metódy riešenia konfliktov, nácviky a tréningy v prirodzenom prostredí, inscenačné metódy (hlavne hranie rolí a výmena rolí, modelovanie, simulované aktivity a situácie, aplikované techniky sociodrámy, príp. psychodrámy, pantomíma, videonahrávky a ich analýzy), hodnotenie ekonomickej situácie domácnosti a manažment rodinných financií, krízová intervencia, sprevádzanie (najmä podporné, vzdelávacie a preventívne), distribúcia, podmieňovanie a iné behaviorálne techniky, konštruktívne a cirkulárne otázky, externalizácia, dekonštrukcia problémového príbehu a iné systemické techniky, „prázdna stolička“, identifikácia a iné gestalt techniky - experimenty, vizualizačné techniky, sprostredkovanie relevantnej odbornej literatúry a odborných textov (z knižnice organizácie), interaktívne a zážitkové metódy, techniky a hry, špecifické techniky pre prácu s rodinou (ako zakliata rodina, životná cesta rodiny, rodinný erb a i.).

Program Nová cesta

Ciele programu:

- úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa v prirodzenom prostredí,
- doplnenie dôležitých údajov o fungovaní rodiny, fungovaní jednotlivcov v rodine, o príčinách a dôsledkoch narušenia sociálneho fungovania v rodine v kontexte posúdenia životnej situácie klienta,
- zmiernenie rizík a negatívnych dôsledkov životnej situácie v súvislosti s nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností či závislostí niektorého z členov rodiny,
- aktivizovať a posilniť motiváciu k realizácii individuálnych zmien a zmien v rodine, podporiť a sprevádzať procesom realizácie zmien a ich zakomponovania do nového životného štýlu,
- predísť kumulovaniu, opakovaniu či prehĺbovaniu problémov a krízových situácií, porúch psychického, fyzického a/alebo sociálneho vývinu dieťaťa

súvisiacich najmä s nad/užívaním psychoaktívnych látok, realizáciou škodlivých návykových činností či závislostí niektorého z členov rodiny,

- eliminovať negatívne dôsledky nad/užívania psychoaktívnych látok, realizácie škodlivých návykových činností či závislostí na jednotlivca i rodinu.

Vykonávanie opatrení: § 11 ods. 3, písm. b), bod 2, 4 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Stručná charakteristika: poradensko-intervenčný a podporný program, realizovaný terénnou a ambulatnou formou, má výrazné motivačné, intervenčné a posilňujúce zameranie. Obsah je orientovaný na posilnenie motivácie a zmien realizovaných s pomocou ambulatnej práce s klientom, na základe posúdenia situácie a podpory realizovaných intervencií v prirodzenom prostredí, kde je realizovaný. Program je určený klientom za účelom podpory úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa. Program je koncipovaný pre aktuálne identifikované potreby a problémy klientov a klientok, preto je možné ho poskytovať opakovane, obsah, intenzitu, frekvenciu a rozsah je možné flexibilne prispôbiť aktuálnej situácii.

Cieľová skupina programu:

- rodina.

Personálne zabezpečenie:

2 x sociálna pracovníčka

Časová dotácia:

- a) práca s celou rodinou – min. 2 a max. 10 stretnutí x 3 hodiny (pri odporúčanej frekvencii 1-2x mesačne, kombinujúc terénne a ambulatné formy pomoci, podľa potrieb a komplikovanosti prípadu)

Spolu počet hodín práce s rodinou: 6 - 30 hodín

Metodika:

Diagnostické metódy - metódy mapovania životnej situácie (rozhovor, pozorovanie, analýza materiálov, činnosť diagnostika či diagnostiky pomocou vecí, projektívne metódy, štrukturované techniky).

Intervenčné metódy – návšteva v rodine, uzavretie kontraktu, tvorba cieľov v rámci SMART techniky, individuálne poradenstvo (sociálne, právne), diskusie a konzultácie (aj online a telefonické), rozhovor (anamnestický, informačný, ventilačný, motivačný, persuzívny, poradenský, podporný), informácia, prednáškové metódy (hlavne vysvetľovanie a práca s populárno-náučnými textami), rada, povzbudenie, ventilácia, abreakcia, persuzia, sumarizácia, spätná väzba, konfrontácia, klarifikácia, interpretácia, podpora, konštruktívne metódy riešenia konfliktov, nácviky a tréningy v prirodzenom prostredí, inscenačné metódy (hlavne hranie rolí a výmena rolí, modelovanie, simulované aktivity a situácie, aplikované techniky sociodrámy, príp. psychodrámy, pantomíma, videonahrávky a ich analýzy), manažment rodinných financií, krízová intervencia, sprevádzanie (najmä podporné, vzdelávacie a preventívne), distribúcia, podmieňovanie a iné behaviorálne techniky, konštruktívne a cirkulárne otázky, externalizácia, dekonštrukcia problémového príbehu a iné systemické techniky, „prázdna stolička“, identifikácia a iné gestalt techniky - experimenty, vizualizačné techniky,

sprostredkovanie relevantnej odbornej literatúry a odborných textov (z knižnice organizácie), interaktívne a zážitkové metódy, techniky a hry.

Uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia ambulantnou a terénnou formou:

V Centre sa budú vykonávať opatrenia SPODaSK v pracovných dňoch, konkrétne:

pondelok, od 7.00 do 10.00 hod.

utorok, od 12.00 do 18.00 hod.

streda, od 12.00 do 18.00 hod.

štvrtok, od 7.00 do 10.00 hod.

V prípade potreby, najmä v krízových situáciách, je možné realizovať odborné metódy aj mimo uvedený čas. Uvedené je možné v priestoroch Neziskovej organizácie Trojlístok, počas prevádzkových hodín (každý pracovný deň od 8.00 do 16.30 hod.). Zároveň je k dispozícii online-poradňa, ktorá je v prevádzke nepretržite.

Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery:

Centrum nevykonáva opatrenia pobytovou formou. V programe Centra je východiskovým rámcom bio-psycho-socio-spirituálny model zdravia a v súvislosti s predmetom činnosti centra je dôraz kladený práve na zdravý životný štýl. Z uvedeného dôvodu patria záujmová, športová, kultúrna a rekreačná činnosť, spolu s možnosťou prejavovania náboženského vyznania a viery k centrálnym otázkam pomoci pri dosahovaní optimálneho sociálneho fungovania. Uvedené oblasti zdôrazňujeme aj v ďalšej činnosti organizácie, v rámci ktorej sa pravidelne venujeme realizácii podujatí pre (odbornú i laickú) verejnosť (konferencie, workshopy, neformálne diskusie, odborné diskusie, prednášky a workshopy pre klientelu, preventívne aktivity), špecificky orientovaných športových a kultúrnych podujatí (divadelné predstavenie, športové predstavenie, športové podujatia s preventívnym zameraním, účasť na kultúrnych podujatiach v meste). S rekreačným zameraním pripravuje organizácia aj aktivity v prírode, v okolí mesta (spoločné vychádzky, opekačky, s voľnou diskusiou, v niektorých prípadoch aj v kontexte tzv. „terénnej terapie“) a podujatia zamerané na výtvarnú tvorbu (s prvkami ergoterapie a arteterapie).

Dôležitým východiskovým bodom programu Centra sú aktuálne trendy v „protidrogovej politike“, ako ich sumarizovala aj *Globálna komisia pre protidrogovú politiku*: dôraz na humanizujúci prístup, verejné zdravie, ľudské práva a bezpečnosť (namiesto patologizácie, kriminalizácie, stigmatizácie). Tieto trendy nie sú len deklarovávaným východiskom, ale osobným presvedčením každej členky a každého člena odborného tímu organizácie. V spojení s bio-psycho-sociálno-spirituálnym rámcom určujú dôraz, kladený na otázky spirituality a teda v jej rámci aj na slobodu prejavovania náboženského vyznania a viery, rovnako slobodu byť bez náboženského vyznania. Tento aspekt je v prešovskom regióne v niektorých prípadoch zvlášť kontextualizovaný, vzhľadom na silnú hodnotu religiozity.

Opis tvorby a vyhodnocovania individuálnych plánov, opis tvorby a vyhodnocovanie individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou:

Plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou Centrum preberá z príslušného orgánu SPODaSK, ktoré písomne odporúča výkon opatrení, pričom Centrum na jeho spracovaní participuje pred vstupom dieťaťa do programu. Plán sa realizuje podľa Vyhlášky č. 103/2018 Z. z. podľa § 30 ods. 12 a 15.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou obsahuje konkrétne odborné metódy, podrobnosti ich vykonávania, rozsah vykonávaných metód vyjadrený v osobohodinách, označenie a pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý bude za vykonávanie opatrení pre fyzické osoby zodpovedať, počet zamestnancov, ktorí sa budú na vykonávanie opatrení podieľať, dôvody ukončenia vykonávania odborných činností, spôsob a časový harmonogram priebežného a záverečného hodnotenia vykonávania opatrení v centre.

Plán je vždy spracovaný individualizovane, pre každého konkrétneho klienta (t. j. dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa o dieťa stará, člena odborného tímu centra pre deti a rodiny, rodina). Centrum a orgán SPODaSK pripraví plán výkonu opatrení v spolupráci s dieťaťom, rodičom dieťaťa alebo fyzickou osobou, ktorá sa o dieťa stará. Jeho obsahom sú aj podmienky vykonávania opatrení ambulantnou a terénnou formou pred začiatkom ich vykonávania. Plán bude prediskutovaný a odsúhlasený klientkou alebo klientom. Vykonávanie opatrení bude monitorované expertnou skupinou, zastúpenou Centrom a ďalšími spolupracujúcimi relevantných subjektmi (ÚPSVaR, súd, výchovno-vzdelávacie zariadenia).

V pravidelných kvartálnych intervaloch bude o vykonávaní opatrení vypracované správy. Správy spracuje odborný tím zodpovedný za vykonávanie opatrení v Centre. Ich obsahom bude počet zúčastnených v programe, hodnotiaci dotazník zúčastnených, príp. aj spätná väzba od spolupracujúcich organizácií s odborným posúdením dosiahnutých výsledkov.

V záverečnej fáze vykonávania opatrení bude realizované záverečné hodnotenie, ktorého obsahom bude aj posúdenie spolupráce s klientkou či klientom, rodinou, sledované zmeny v celom systéme a jej jednotlivých elementoch, posúdenie dosiahnutých cieľov a ďalšie odporúčania pre jednotlivých zúčastnených.

Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, a opis práv člena odborného tímu centra pre deti a rodiny, rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre:

Opatrenia SPODaSK sú v Centre vykonávané v súlade s ustanoveniami kľúčových koncepčných dokumentov na medzinárodnej i národnej úrovni. Ide hlavne o dokumenty upravujúce ľudské práva, a to Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Dohovor o právach dieťaťa a všetky prijaté Opčné protokoly, Ústava SR, zákon č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK, zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine, zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a iné.

Východiskom pre výkon opatrení SPODaSK v Centre je najlepší záujem dieťaťa, ako vyplýva aj zo samotného poslania týchto opatrení a účelu Centra, ktorým je vykonávať opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, sociálny a fyzický vývin dieťaťa a dospeljej osoby.

Vo vzťahu k výchovným opatreniam sú v Centre rešpektované práva: na život, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, osobnú slobodu, zákaz nútených prác a nútených

služieb, zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe, na slobodu pohybu a pobytu, zaručenie listového tajomstva a iných písomností spolu s ochranou osobných údajov, zaručenie slobody myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery.

Zároveň je rešpektované právo dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby obrátiť sa, aj bez vedomia Centra, na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru, a to kedykoľvek, osobne, telefonicky alebo písomne. Centrum neobmedzuje klientky a klientov v prípade, že sa chcú obrátiť na uvedené inštitúcie, naopak, sú informovaní o svojich právach a povinnostiach. Kontakty na uvedené inštitúcie sú umiestnené na viditeľnom mieste v priestoroch Centra a sú aj súčasťou tohto programu.

Kancelária verejného ochrancu práv (Grösslingová 35, P. O. Box 1, 820 04 Bratislava 24)
e-mail: detskyombudsman@vop.gov.sk
web: www.detskyombudsman.sk

Komisár pre deti (Úrad komisára pre deti, Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava)
e-mail: info@komisarpredeti.sk
tel. č.: +421 950 439 342, +421 2 32 19 16 91
web: www.komisarpredeti.sk

Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím (Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, Račianska 153, 831 54 Bratislava)
e-mail: sekretariat@komisar.sk
tel. č.: +421 2 20 42 03 09
web: www.komisarprezdravotnepostihnutych.sk

Okresný súd Prešov (Grešova 3, 080 01 Prešov)
e-mail: infocentrum.ospo@justice.sk (informačné centrum), podatelnaospo@justice.sk
tel. č.: +421 51 888 12 00 (informačné centrum), +421 51 888 11 80 (podateľňa)
web: www.obcan.justice.sk

Krajský súd Prešov (Hlavná 22, 080 01 Prešov)
e-mail: infocentrum.kspo@justice.sk
tel. č.: +421 51 888 80 111, +421 51 88 80 200 (informačné centrum)
web: www.obcan.justice.sk

Okresná prokuratúra Prešov (Masarykova 16, 080 97 Prešov)
e-mail: podatelna.oppo@genpro.gov.sk
tel. č.: +421 51 283 62 11
web: www.genpro.gov.sk

Krajská prokuratúra Prešov (Masarykova 16, 080 97 Prešov)
e-mail: kppresov@genpro.gov.sk
tel. č.: +421 51 283 62 11
web: www.genpro.gov.sk

Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, a opis povinností rodiča dieťaťa, iných blízkych osôb dieťaťa, člena odborného tímu centra pre deti a rodiny alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre:

Rodič, zákonný zástupca, člen odborného tímu, opatrovatel'/opatrovatel'ka dieťaťa má povinnosť zúčastňovať sa aktívne na programe Centra podľa uzavretej dohody na základe nariadenia súdu alebo odporúčania orgánu SPODaSK.

Povinnosťou plnoletých fyzických osôb je pred začiatkom výkonu opatrení oboznámiť sa s prevádzkovým poriadkom a prejavíť slobodný súhlas s poskytnutím osobných údajov v súlade s ustanoveniami zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Za neplnoletú osobu písomne vyjadruje súhlas zákonný zástupca.

Klientela je povinná zachovávať mlčanlivosť v súvislosti s poznatkami a informáciami získanými počas vykonávania opatrení skupinovou formou.

K povinnostiam klientok a klientov Centra patrí tiež rešpektovanie prevádzkových hodín Centra a dohodnutých termínov. V prípade, že sa klientka alebo klient z vážneho dôvodu nemôže programu, resp. jeho časti zúčastniť, je povinný to včas oznámiť pracovníčke alebo pracovníkovi Centra a dohodnúť si náhradný termín.

Povinnosťou klientok a klientov pri účasti na vykonávaní opatrení ambulantnou formou je tiež disciplinované správanie, ktoré sa vylučuje s hrubými a agresívnymi prejavmi, a v prípade upozornenia členkou alebo členom odborného tímu prestať s nekonštruktívnym správaním.

Opakované nedodržanie dohodnutých pravidiel (3x) bez relevantného ospravedlnenia môžu mať za následok ukončenie spolupráce, o čom bude písomne informovaný klient, resp. klientka aj príslušný orgán SPODaSK, ktorý ich k spolupráci odporučil, príp. nariadil spoluprácu.

Taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa Vyhlášky MPSVaR SR č. 103/2018 § 1, písm. v) vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, nesúhlasia:

Využívané výchovné prostriedky, s cieľom zabezpečenia ich motivačného i preventívneho účelu, spolu so zmyslupnosťou a adekvátnosťou, budú volené individualizovane, vzhľadom na charakter a okolnosti situácie. Ide najmä o prostriedky ako upozornenie, napomenutie a opakované napomenutie, vysvetľovanie, prerušenie aktuálnej činnosti (príp. s úlohami zameranými na reflexiu situácie).

Ak sa klientka alebo klient opakovane, bez vážneho dôvodu nezúčastní vykonávania opatrení v dohodnutom termíne a čase, nespolupracuje pri vykonávaní opatrení s pracovníčkami, pracovníkmi Centra a z tohto dôvodu je ohrozené naplnenie cieľov programu, môže Centrum po dohode s orgánom SPODaSK alebo súdu, ktorý program odporučil či nariadil, spoluprácu ukončiť.

Ak sa klientka alebo klient zúčastňuje vykonávania opatrení pod vplyvom psychoaktívnych látok, môže Centrum po dohode s orgánom SPODaSK alebo súdu, ktorý program odporučil či nariadil, spoluprácu ukončiť.

Rovnako bude Centrum postupovať v prípade, že dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, sa opakovane správa nedisciplinovane, hrubo a agresívne a nedodržiava pravidlá prevádzkového poriadku.

Opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v Centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení Centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami Centra:

Centrum nevykonáva opatrenia pobytovou formou.

Pre minimalizovanie rizík vyplývajúcich zo situácií, kedy sú opatrenia vykonávané v Centre pre dieťa bez prítomnosti rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, budú dohodnuté presné podmienky prevzatia dieťaťa (čas príchodu a odchodu, spôsob dopravy dieťaťa do a z Centra, príp. špecifické potreby vzhľadom na zdravotný stav dieťaťa). Dohoda bude uzavretá medzi pracovníčkou či pracovníkom Centra a rodičom, resp. inou fyzickou osobou ktorá sa o dieťa stará, a to písomne a pred začatím vykonávania opatrení.

Môžu vzniknúť situácie vážnych nezhôd a konfliktov medzi klientmi, medzi klientmi a členmi odborného tímu. V prípade ohrozenia ujmu na zdraví a majetku bude za účelom vyriešenia situácie okamžite privolaná iná dospelá osoba, z dosahu agresora budú odstránené nebezpečné predmety, prizvaná polícia (158), príp. privolaná rýchla zdravotná pomoc (155 alebo 112).

V situáciách, kedy je ohrozené zdravie (úraz, sebapoškodzovanie), pracovníčka alebo pracovník Centra zabezpečí potrebné úkony, t. j. poskytne prvú pomoc na mieste (ak ide o sebapoškodzovanie, upokojí klientku či klienta a odoberie nebezpečný predmet), v prípade potreby zavolá rýchlu zdravotnú pomoc (155 alebo 112) a do ich príchodu postupuje podľa pokynov zdravotníkov, informuje riaditeľku organizácie a spíše záznam. V prípade život ohrozujúceho úrazu okamžite volá rýchlu zdravotnú pomoc a súbežne poskytuje prvú pomoc.

V Prešove, dňa 24. marca 2023

Vypracovali:

Doc. PhDr. Denisa Šoltésová, PhD., riaditeľka, sociálna poradkyňa

PhDr. Mgr. Gabriela Šostáková, zodpovedná zástupkyňa, sociálna poradkyňa

Za správnosť:

TROJLISTOK n.o.
Celostay management ponoci závislým osobám
Kotrčdova 2, 080 01 Prešov
Prev.: Konštantínova 3
IČO: 45 738 751
Kontakt: 051/775-1479 0948 078 997

doc. PhDr. Denisa Šoltésová, PhD.
riaditeľka / štatutárna zástupkyňa NO Trojlístok